

โรคหิด

Scabies

สาเหตุ

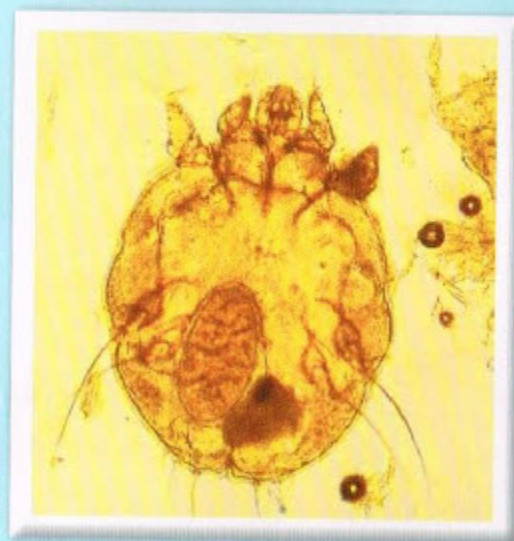
หิด เป็นโรคผิวหนังที่เกิดจากตัวไร *Sarcoptes scabiei* ที่มีขนาดเล็กมากมองด้วยตาเปล่าไม่เห็น การติดเชื้อผ่านทางผิวหนัง โดยไม่ต้องมีการสัมผัสใกล้ชิด โรคนี้ติดต่อกันง่าย พบได้ทุกเพศทุกวัย มักพบว่าเป็นกันทั้งครอบครัวหรือระบาดในชุมชนที่มีสุขอนามัยไม่ดีพอ หิดไม่แพร่โดยทางหายใจหรือทางอาหาร

โรคหิดสามารถรักษาให้หายขาดได้ และสามารถป้องกันไม่ให้ติดหิดได้ง่ายๆ ด้วยการรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล

อาการ

- ลักษณะผื่นเป็นตุ่มแดง มีลักษณะเป็นรอยขูดขีดเคี้ยว คล้ายเส้นด้ายสั้นๆ ที่ผิวหนัง ความยาว 5 - 15 มม. ต่อมาตุ่มแดงกลายเป็นตุ่มน้ำใส
- ตุ่มแดงกระจายไปทั่วตัว พบมากตามง่ามมือ ง่ามเท้า ข้อพับ ข้อศอก รักแร้ ไต๋ราวนม รอบหัวนม สะดือ บั้นเอว ฝ่ามือ ฝ่าเท้า ลูกอ๊อดทะเล และอวัยวะเพศ ส่วนบริเวณหน้า และศรีษะพบได้น้อย

- อาการคันเกิดหลังจากการติดเชื้อแล้วประมาณ 24 ชั่วโมง
- ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง เช่น เป็นโรคเอดส์, SLE, มะเร็งเม็ดเลือดจะมีการขยายพันธุ์ของตัวไรเพิ่มขึ้นมากมาย จนผื่นกลายเป็นสะเก็ดขุยพอกหนา ภายในสะเก็ดมีตัวหิดอยู่จำนวนมากทำให้แพร่เชื้อได้ง่าย
- ผื่นมีอาการคันมาก โดยเฉพาะเวลากลางคืนจะคันมากเป็นพิเศษ
- พบผู้ป่วยในครอบครัวเดียวกันหลายคน

การรักษา

เมื่อเป็นหิดควรรีบมาพบแพทย์ เพื่อรับการรักษาอย่างถูกวิธี ยาที่ใช้มีทั้งยาทาและยารับประทาน เพื่อแก้อาการอักเสบ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการรักษา คือ การทายาให้ถูกวิธีและรักษาพร้อมกันทั้งบ้าน

ยาทา

ยา gamma benzene hexachloride 0.3% - 1% gel หรือ cream ใช้ทาหลังอาบน้ำ โดยทาทั่วตัวตั้งแต่ระดับคอลงมาถึงปลายเท้าทิ้งไว้นาน 12 ชั่วโมง แล้วจึงอาบน้ำล้างออก ทาครั้งเดียว อาจมีอาการคันอยู่สักระยะหนึ่งไม่จำเป็นต้องทายาซ้ำ ถ้ายังไม่หาย ควรปรึกษาแพทย์

ยาทาชนิดน้ำเบนซิลเบนโซเอต (benzyl benzoate) 12.5% สำหรับเด็ก และ 25% สำหรับผู้ใหญ่ และซัลเฟอร์ผสมกำมะถันเหลือง (6-10% precipitated sulfur)

- ทายาหลังอาบน้ำ ทาเป็นแผ่นฟิล์มบางๆ ครอบคลุมพื้นที่ของผิวหนังของร่างกายตั้งแต่ระดับคอลงมาถึงปลายเท้า ทาทุกซอกทุกมุม ตามซอกนิ้วมือเท้าและใต้เล็บ เพื่อให้เนื้อยาเข้าถึงทุกจุด ทายาทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง แล้วจึงอาบน้ำล้างออก ทำติดต่อกัน 3 วัน
- ในเด็กเล็กแพทย์จะกำหนดระยะเวลาการใช้ยาที่เหมาะสม
- ใช้ยาสตีรอยด์อ่อนๆ เช่น hydrocortisone cream 1% ทาวันละ 2 ครั้ง เพื่อช่วยลดอาการคัน

ยารับประทาน

- ถ้ามีอาการติดเชื้อของผิวหนัง จะให้ยาปฏิชีวนะ
- หากมีอาการคันมาก ให้รับประทานยาแก้แพ้ช่วยลดอาการคัน
- ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง ควรปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ

การป้องกัน และคำแนะนำในการปฏิบัติตน

- การรักษาโรคหิด ต้องรักษาทุกคนในครอบครัวพร้อมกัน ไม่ว่าจะมีอาการหรือไม่
- ผู้สัมผัสโรคต้องใช้ยาเช่นเดียวกับผู้ป่วย ถึงแม้จะยังไม่มีอาการ หรือยังไม่มีตุ่มคันก็ตาม
- ทำความสะอาดเสื้อผ้า เครื่องนอน เครื่องใช้ทั้งหมด โดยการต้มหรือนำออกตากแดด
- ดูแลรักษาความสะอาดสถานที่พักอาศัย
- รักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลขึ้นพื้นฐานให้ดี เช่น อาบน้ำ ถูสบู่วันละ 1 - 2 ครั้ง
- หลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่ที่มีความเสี่ยง หรืออยู่ใกล้ชิดกับบุคคลที่มีความเสี่ยง เช่น สถานที่กักกัน สถานสงเคราะห์
- หลีกเลี่ยงการใช้ของส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น เช่น ผ้าเช็ดตัว เสื้อผ้า รองเท้า ฯลฯ
- รองเท้าควรล้างให้สะอาด และนำไปผึ่งแดด

แผนที่สถาบันโรคผิวหนัง

รถประจำทางที่ผ่านหน้าสถาบันโรคผิวหนัง
สาย 8, 12, 14, 18, 28, 92, 97, 108, 116
ปอ.509, 510, 515, 524, ปอ.พ.4, 8

งานสุศึกษาและเผยแพร่

สถาบันโรคผิวหนัง

420/7 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2354 8036-40 โทรสาร : 0 2354 8042

www.inderm.go.th

โรคหิด

Scabies

สถาบันโรคผิวหนัง

กรมการแพทย์

กระทรวงสาธารณสุข